

Trooliverkon palasia juhlapuvussa

Ln 14.12.2021

Pari vuotta sitten Sodankylän Riikka Karppinen käytti Linnan juhlissa pukua, jonka somisteena oli olkapäällä siivukalaverkkoa. Tunnistin sen hankimani trooliverkon palaksi.

Olin 30 vuotta sitten Porttipahdalla Vuolijoen kalastusteknisen koeaseman työsuunnittelijana isorysä-, nuotta- ja trooliasiantuntijana siian kääpiöidyttä ylimenneiden istutusten takia. Toimin Sodankylän kirkolla Saamelaisalueen ammatillisen koulutuskeskuksen isorysäkurssin työopettajana talven, rakenneltiin kymmenkunta siikaloukkua.

Kalakoulukaverini Valttu valtion kalalousoppilaitoksen kalas-

tajalinjalta oli tuolloin työharjoittelussa Pohjanmeren troolipaatialla. Yhtenä päivänä troolin mukana nousi aikaisemmin pohjaan takertunut ja revennyt sillitrooli. 18 millin mustaa havasta, ruutuun ommeltu 21-säikeinen, jota ei Suomen markkinoilta löydy.

Lokassa ja Porttipahdassa on altaiden pohjassa täysi metsä. Verkot ja rysät repeytyvät, nykyhavakset eivät tahdo kestää. Rysän mukana saattaa nousta puita juurineen.

Rysän päällä saattoi istua aamulla saari puineen. Iso turvelautta oli ajelehtinut yön aikana myrskyssä rysän päälle. Saattoi olla entinen isorysä.

Tilasin Valtulta pari sataa kiloa lujaa troolihavasta siikaloukkukurssia varten. Rysät saattavat olla vieläkin hengissä, kestivät nostaa kaloja ja puita. Valttu onneton on ainoa, joka on saanut Suomessa tuomion ryöstökalastuksesta.

PITIVÄT kuhaverkkoja Pyhäjärvesä ja innostuivat, koska kalaa tuli hyvin ja ostajia riitti. Olivat pimeässä illassa ilman valoja mekasta neet järvellä verkoilla ja kalapoliisit ottivat kiinni.

Tuomari kysyi, miksi verkkoja ei ollut merkitty kuin kirkkailla vesipulloilla, saattavat olla vaarallisia vesiliikenteelle. Tähän Valttu: "Enhän minä lippuja verkkoihin laita,

jos kerran salakalastan." Lause oli raskauttava tuomarin mielestä, saktot tuli ja verkot menivät valtiolle.

Trooliverkon palasia jäi Porttipahdan Kilopuusarven kalakentälle ja kurssilla olleille allaskalastajille, joilta niitä kulkeutui Karppiselle asti hukkapaloina.

Aikaisemmin havas oli palvellut Pohjanmerellä troolissa luonnonvaraisten kalakantojen pyynnissä ja merenpohjasta löytyneenä palveli vielä vuosikausia siikarysien kalapesinä. Siikaloukuilla tuli Lokalta ja Porttipahdalta kymmeniä tonneja siikaa ja isoa särkeä. Täydellistä kierrätystä, ja isänmaallista.

JOUKO LAMPELA